

ДІАГНОСТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ КОНДИТЕРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Закревська Л.М., канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Кондитерська промисловість є однією з провідних галузей АПК, має ряд специфічних особливостей, що визначають вектор розвитку суб'єктів господарювання, які входять до її складу.

Передусім, варто враховувати ту обставину, що виробництво кондитерських виробів є матеріалоемним. Близько 60-75% собівартості продукції приходить на сировину і матеріали. Незважаючи на те, що більша частка матеріальних витрат належить сировині вітчизняного походження, для виготовлення конкурентоспроможної продукції українським виробникам солодошів потрібно використовувати й імпортовані інгредієнти, до яких належать: какао-боби, горіхи, арахіс, кокосова та арахісове масла тощо. Умови їх вирощування та імпортування значною мірою визначають і обсяги виробництва та реалізації вітчизняних кондитерських виробів.

Так, більшість українських товаровиробників були змушені підняти вартість шоколадних виробів через значне подорожчання какао-бобів на міжнародному ринку. Це стало наслідком посухи в 2015 році в Кот-Д'івуарі, що призвело до зростання попиту на дану сировину в Китаї, Індії і Саудівській Аравії.

Таким чином, залежність від імпорту екзотичної сировини являє собою вузьке місце у діяльності українських кондитерських підприємств.

Незважаючи на велику кількість представників малого та середнього бізнесу на даному сегменті ринку, він продовжує залишатись олігополізованим і висококонцентрованим. Якщо до 2014 року близько 70% ринку належало 9-ти підприємствам, серед яких, «Рошен», «АВК», «Конті», «Бісквіт-шоколад», «Житомирські ласощі», «Монделіс Україна», «Полтава кондитер», «Світоч», то в 2017 році значну експансію здійснила компанія «Рошен», а частки «Конті» і

«АВК» значно зменшилися [1]. Це стало наслідком закриття підприємств, які знаходяться на непідконтрольній Україні території.

Дана тенденція спостерігатиметься на території України ще тривалий час, що негативно позначатиметься на розвитку малого та середнього підприємництва на даному сегменті, який має здатність формувати конкурентно активне середовище.

Внаслідок все того ж збройного конфлікту на сході України суттєво змінилась і географічна структура експорту кондитерських виробів. Внаслідок скорочення поставок українських солодошів на територію Росії, підприємства почали шукати інші зовнішні ринки збуту. Експортерами вітчизняної кондитерської продукції стали Великобританія і Австрія [2].

Завдяки підписанню угоди про зону вільної торгівлі з ЄС вітчизняні виробники мають змогу розширити свою присутність на європейському ринку, збільшити фінансові результати за рахунок коливання валютних курсів. Але найбільше продукції продовжує експортуватись до країни СНД (близько 65%). Основними країнами, куди відбувались поставки в 2017 році, були Казахстан (0,996 тис.), Білорусь (0,618 тис. т), Польща (0,353 тис. т), Азербайджан (0,339 тис. т), Монголія (0,309 тис. т), Ірак (0,308 тис. т), Данія (0,302 тис. т), Іран (0,231 тис. т), Литва (0,226 тис. т) [3].

Згідно даних Державної фіскальної служби, за перший місяць 2018 року з України було експортовано 6,165 тис. т кондитерських виробів (у т. ч. білий шоколад), що на 25% більше за експорт січня 2017 року [3].

Основними експортерами українських солодошів в країни Європейського Союзу є ROSHEN, Konti і АВК. Продіагностувавши цільовий сегмент європейського ринку ми дійшли висновку, що зарубіжний споживач віддає перевагу вітчизняним шоколадним виробам. Тому перспективним напрямом розвитку компаній кондитерської промисловості є розширення номенклатури шоколадної продукції, яка б відповідала міжнародним стандартам якості.

Варто також зазначити, що експорт продукції вітчизняної кондитерської промисловості у 9 разів перевищує його імпорт. Тому не потрібно забувати і про внутрішні можливості і резерви для нарощування стратегічного потенціалу.

Таким чином, розвиток підприємств кондитерської галузі значною мірою буде залежати від динаміки збільшення доходів населення нашої країни і успішності подальшої реалізації експортного потенціалу на міжнародному ринку.

Література:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ: Державна служба статистики України, 1998-2018. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Басова О.О., Аналіз сучасного стану та перспектив розвитку кондитерської галузі України [Електронний ресурс] / О.О. Басова // Ефективна економіка. – 2018. – № 5. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2018/44.pdf
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>